

Pravé a dané / Nepředmětné a „pravé“

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2005](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2005](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 1. 2. 2005

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 1. 2. 2005

Pravé a dané / Nepředmětné a „pravé“

Tážeme-li se po „tom pravém“ v určitém kontextu, znamená to, že respektujeme rozdíl mezi „daným“ a „pravým“, jakož i to, že „dané“ by se mělo opravit či mělo by být napraveno tak, aby se více přiblížilo tomu „pravému“. Z toho pak vyplývá, že jakékoli pochopení toho „pravého“ se nutně stává čímśi „daným“, které musí být znovu měřeno tomu kontextu příslušným „pravým“. Z principu tedy nemá smysl se tázat po tom, co je tím „pravým“ pro „pravé“ samo: „pravé“ je posledním kritériem sebe sama i všech „daných“ (uskutečněných) přiblížení k „pravému“ (jakož i všeho, co se od „pravého“ nějak vzdaluje a je s ním v rozporu).

K tomu ovšem ještě přistupuje i to, že každé myšlenkové uchopení v rámci tradičních (původně starořeckých) způsobů myšlení znamená jakési „zpředmětnění“. A protože „pravé“ samo je nepředmětné, nelze tradičním způsobem „pravé“ myšlenkově uchopit přímo, nýbrž pouze nepřímou, tj. za pomoci nepředmětných konotací. A protože nemůžeme (dnes a tradičně) myslet, aniž bychom se intencionálně vztáhli k něčemu (také) předmětnému, můžeme se myšlenkově (nepředmětně) vztáhnout k „pravému“ jen tak, že se zároveň předmětně vztahujeme k čemusi (také) předmětnému. Věcně to souvisí s tím, že „pravé“ se vztahuje k „danému“ vždy jen situačně, tj. do určitých souvislostí, do určitého kontextu, a to ačkoli se vlastně a originálně vztahuje k celku všeho jsoucího (neboť samo je jednotou, celkem, ovšem nepředmětným).

(Písek, 050201-1.)